

Oure Højskole

Selvevaluering april 2020

Denne selvaluering ligger i naturlig forlængelse af selvalueringen fra april 2017 og tager således fat der, hvor den forrige tog sin afslutning, men kredser samtidig om mange af de samme emner.

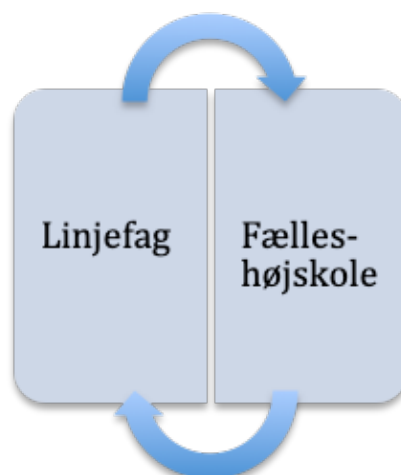
Udviklingsarbejdet, der tog sin begyndelse i foråret 2016, omhandlede en grundlæggende ændring i måden, hvorpå man opfattede højskolen og dermed højskolebegrebet på Oure Højskole.

Under overskriften: "Fra satellitter til fælles kerneforståelse af Oure højskole", var det hensigten at udvikle højskolens selvpfattelse fra det udprægede fokus på de specialiserede linjer til en selvpfattelse, der tog udgangspunkt i fælleshøjskolen, uden dog på nogen måde at slække på hverken ambitioner eller niveau på linjerne. Højskolens succes skulle være et fælles ansvar, og linjerne skulle i højere grad bidrage til den del af højskolen, som alle elever var fælles om – fælleshøjskolen.

De enkelte linjers succes var tidligere overladt til sig selv, og rekrutteringen af elever stod og faldt med enkelte læres formåen i et samspil med skolernes PR-afdeling.

Formålet med udviklingsprojektet var derfor at skabe en dobbeltrettet bevægelse, der både, som tidligere, udgik fra midten og ud på linjerne, og som nu altså også gik fra linjerne ind i fælleshøjskolen.

Det var som sagt afgørende for os, at den succes Oure Højskole havde med en strengt linjeorienteret profil ikke blev nedtonet, men fik et klart og tydeligt defineret fundament at fungere på – fælleshøjskolen. En tydelig højskoleprofil med Oures værdier som gennemgående markører. Mere om dette senere. 1

Overordnet betragtet var der i udviklingsarbejdet ikke hovedfokus på linjerne isoleret set, men fokus på hvordan linjerne bedre kunne bidrage som samlet hele til fælleshøjskolen. Tanken var, at linjerne i virkeligheden ville træde tydeligere frem, hvis de var en del af en klart defineret højskole.

I den forbindelse udviklede og revitaliserede vi områder, som tidligere i nogen grad var blevet underprioriterede af hensyn til linjeorienteringen.

Ændringen i selvforståelsen ændrede ligeledes profilen en smule, hvilket betød, at de kausale sammenhænge blev tydelige.

I kraft af at vi (igen) fik flere elever, viste det sig samtidig, at vi også fik en større andel af "elevtyper", vi ikke tidligere havde haft mange af. Vi fik nemlig flere elever, der slet og ret ville på højskole med alt, hvad dette indebærer. Faktisk viste det sig også, at linjerne ikke for alle var det primære, men "kun" indgangen til at vælge vores højskole. Det viste sig i praksis ved at elever, der ikke følte sig helt hjemme på deres linje ikke nødvendigvis længere stoppede på skolen, men flyttede til en anden linje. Således så vi pludselig elever, der f.eks. flyttede fra musik til fitness eller fra dans til sejlads - for nu blot at nævne ikke tidligere sete tendenser.

Refleksionerne fra eleverne var ved linjeflytning sådan set ret klare. De var glade for at gå på højskolen, men følte sig ikke nødvendigvis hjemme på linjen, hvorfor et linjeskifte var det rigtige for dem.

Det er naturligvis ikke uproblematisk, når elever skifter linje undervejs i højskoleforløbet. Således foregår linjeskift altid i en tæt dialog med de pågældende lærere, således at løsninger kan findes. Det er eksempelvis ikke let at bevare en kontinuitet på fx skuespil, når der dukker nye elever op, der ikke har det samme faglige fundament som de elever, der har opholdt sig på linjen i hele perioden. Vi har dog valgt at prioritere at disse skift skal være mulige også med de problemstillinger, der opstår. Det er dog samtidig vores klare oplevelse, at skiftene hurtigt finder sit nye leje, og at eleverne relativt hurtigt kommer på omgangshøjde.

Tendenser i tiden?

Uden her for alvor at skulle gå ind i tidstypiske tendenser hos ungdommen omhandlende opfattelsen af livet som en shoppingtur, hvor varer tages ned fra hylderne efter for godt befindende, er det dog alligevel væsentligt at hæfte sig ved.

Det altovervejende pejlemærke ved vores sted er, at vores elever trives i vores rammer. Det er forudsætningen for, at de kan udvikle sig. Tryghed, lighed, omsorg og krav skal være synlige i dagligdagen og knytte sig til såvel linjerne og fælleshøjskolen.

Udgangspunktet er, at det er mennesker, vi danner, og derfor er det afgørende vigtigt, at de føler, at de på højskolen *har* mulighed for at prøve sig frem og finde sig til rette, der hvor de oplever, at livet bliver meningsfyldt.

Det er ikke nødvendigvis det samme som før beskrevne shoppingtendenser, men blot et forsøg på at finde livsretning i et trygt miljø.

Der er tilsyneladende en tendens i samfundet, der peger i retning af, at der er brug for afklaring hos de unge. Det er i hvert fald blevet legitimt at italesætte tvivl i højere grad end tidligere (for nogle grupper?). Mange unge føler sig presset til at foretage hurtige valg og selv om fremdriftsreformer og uddannelseslofter er elimineret fra jordens overflade, er der ingen tvivl om at bl.a. disse "indgrebsterminologier" er sivet ind i de unges uddannelsesopfattelse, og flere har fået øjnene op for et afklaringsrum som et modsvar til en presset studievirkelighed.

Måske derfor oplever højskoler landet over stigende søgning?

Højskolens unikke miljø skal derfor dyrkes og udvikles, således at den er i regulært trit med tidens kompetencebehov, men skal dog samtidig udgøre et alternativ.

Højskolens berettigelse er derfor igen til at få øje på. Ikke nødvendigvis som forfatterforskole, forberedelseskursus til konservatoriet eller sportsakademi, men som et sted hvor interesser og dannelses- og uddannelsesmæssig afklaring mødes, og hvor de unge får lov til netop at være unge.

Det er således her, udviklingsarbejdet på Oure Højskole bliver essentielt. Netop kombinationen af færdighedsudvikling på linjerne og dannelsen er forløsende i forhold til ovenstående.

Hvis/når de unge "køber" sig plads i et formaliseret frirum, er det naturligvis vigtigt, at vi på vores højskole er i stand til at forløse om ikke hele formålet med deres tilstedeværelse, så en stor del af det. Det stiller krav om høj refleksivitet i alt, hvad vi foretager os. Det stiller krav om demokratisk inddragelse af vores elever i de ting, vi foretager os, således at vi bliver i stand til at forstå tendenser og formål hos de unge. Derfor har vi også fokus på vores generelle evalueringskultur på højskolen.

At vi altid er i bevægelse og forandring må i denne sammenhæng ikke forveksles med en leflende kulturforståelse, der blindt forsøger at tilnærme sig "det de unge vil ha", men skal alene forstås som justeringsmekanisme, der muliggør, at vores pædagogiske intentioner bliver forstået bedst muligt – *af de unge*. Hvis det ikke giver mening, skal det justeres, så det gør. Ikke nødvendigvis indholdet, men metodikken og selvfølgelig de didaktiske overvejelser, hvor det giver mening.

Hvordan kommer Oures værdier i spil på højskolen?

Udgangspunktet for drøftelsen i udviklingsarbejdet knytter an til den generelle højskoleværdidiskurs.

Værdier må aldrig blive hule eller paroler, der blot benyttes i passende sammenhænge, der ikke nødvendigvis har noget med elevernes virkelighed at gøre. Automatiserede værdigrundlag, der vel har en lang historisk forankring, er ikke nødvendigvis svaret på tidens store spørgsmål, og muligheden for at værdierne bliver udvendige og anakronistiske er overhængende. Således er det interessant at betragte højskolediskursen, der ofte reducerer hele højskoleværdisættet til morgensamling, højskolesangbog og foredrag med én fast markør: N.F.S. Grundtvig.

Vi har derfor i vores daglige arbejde på Oure Højskole et stadig øget fokus på, hvorledes vores værdier kan mærkes og bliver diskuteret – at der bliver stillet spørgsmål, og at vi bevæger os. Både lærerne iblandt - og med og iblandt eleverne.

Oures værdigrundlag skiller sig ud fra majoriteten af højskoler og står således som et solidt alternativ. Det er lige præcis i denne sontring, at det bliver væsentligt, at eleverne kan mærke, at der faktisk er en forskel - både i levet praksis og i vores grundsyn på livet og omverdenen. Ligeledes er vi i vores daglige arbejde meget bevidste om, at værdier ikke blot fortaber sig til at blive artefakter, der nok ser rigtige ud, men ikke *nødvendigt* har dybde jf. morgensamlinger, højskolesangbog og foredrag.

Hvis ikke handlingen giver mening, skal den ikke være der. Derfor må vores pædagogiske virkelighed konstant være til debat. Det i sig selv er et tydeligt udtryk for vores værdimæssige afsæt og kommer således til at gennemsyre dagligdagen. En virkelighed, der ikke har sine rødder plantet i en værdimæssig virkelighed med 175 år på bagen, giver anledning til en selvrefleksion, der muliggør nødvendige forandringer, som ligeledes tidligere beskrevet ifm. evalueringskulturen på højskolen.

En kritisk humanistisk tilgang til fx morgensamlinger, sange, foredrag, fællestimer, husmøder og caféaftener er omdrejningspunktet. Pointen er på ingen ikke at tage afstand fra andre højskoler med andre værdigrundlag, men at an vise hvorfor en kritisk tilgang til eksistensen er afgørende for at kunne afkode det flygtige samfund med konstant forandrende idealer, politikker og erkendelser.

Som vi også var inde på i evalueringen fra 2017, har dette afstedkommet, at også Oure Højskole nu har både morgensamlinger og fællestimer i en meget fast struktur.

Disse har flere fokus, men helt grundlæggende er kulturelle, etiske, eksistentielle og aktuelle temaer fra livet gennemgående temaer på morgensamlingerne og fællestimerne.

Det pædagogiske sigte er en stor grad af medinddragelse og ligeværdighed i drøftelserne og diskussionerne, således at disse forløb kommer til at udgøre faste bestanddele af den daglige snak på højskolen. Drøftelserne og oplæggene tager sit helt naturlige afsæt i vores værdigrundlag og udgør derfor en overordnet markør for de erkendelser, der kan ligge/ligger i det.

Ligeledes er det naturligt at drøfte kroppen og kunsten som kulturskabere og erkendelsesredskaber, hvilket lægger sig naturligt op ad vores bifag, både inden for sporten og kunsten. På den måde bliver den samlede højskole bevidstgjort om de fagligheder, der knytter sig til de to områder.

Det er ligeledes værd at bemærke, at Skolerne i Oure Sport og Performing Arts er én FN-skole, således også højskolen, hvilket i denne sammenhæng betyder, at vi på naturlige områder knytter an til FN's 17 verdensmål og hele tiden udvikler nye pædagogiske tiltage på dette område.

I praksis betyder dette fx aktiv inddragelse i Spisehusets arbejde med økologi, bæredygtighed, lokal forankring ifm. råvarer og synet på god og sund ernæring. Drøftelserne, der så perspektiveres på morgensamlinger og fællestimer, er i denne sammenhæng fx knyttet til ansvarligt forbrug og produktion.

Grundlæggende et forsøg på at komme godt omkring de holdnings-/dannelsesaspekter, der knytter sig til de konkrete områder.

Oures værdigrundlag, som også tidligere omtalt, benytter sig af mange indgange til en bred og nuanceret tilgang til vores eksistens og samfund – generelt betragtet.

Det betyder, at værdiskabelsen ikke findes i én "fader/moder", som man altid kan vende tilbage til, hvis alt andet kikser, men i mange. Dette er (i øvrigt bemærkelsesværdigt) faktisk unikt inden for højskolerne.

Denne indgang med et sekulært og humanistisk udgangspunkt er ofte udgangspunktet for nuancerede drøftelser på højskolen - både blandt lærere og elever og disse internt - og det er præcis deri, man finder Oures sande dannelsesmæssige kerne. Og det er afgjort et område, hvor Oure Højskole skiller sig ud. Det er derfor vores opgave konstant at udfordre vores elever med oplæg, der muliggør denne tankegang, og anviser en nuanceret tænkning som grundlag for dannelsen. Heri ligger den moderne højskole.

En klassisk højskoleartefakt er sangen. Et bud kunne være at 90% af landets højskoler benytter sig af Højskolesangbogen. Det gør vi ikke på Oure Højskole. Dette berørte vi ligeledes i evalueringen fra 2017.

"Hvorfor kan I ikke bare synge fra den blå", hører vi ofte.

Her må vi igen ty til vores værdigrundlag. Vi er en udpræget verdslig og humanistisk skole, der meget aktivt forholder os til globaliseringen i kraft af verdensborgerbegrebet som bl.a. Emmanuel Kant formulerede det.

Vi synger på Oure, og vi synger også af og til sange fra Højskolesangbogen. Udgangspunktet er blot, at en sangbog, der lægger sig tæt op ad salmebogen og den fædrelandsromantiske tradition, gør det svært for os at bruge denne sangbog som artefakt – også selv om der er mange smukke sange i den. Det rimer ikke.

Sang skal der til, vi vil bare selv bestemme, hvad vi synger – sammen med vores elever.

Problemstillinger ifm. forståelsen af hvad en højskole er.

Det kan nærmest forekomme ironisk, men hvert år oplever vi mange, der dybest set ikke på forhånd ved, hvad en højskole er, og hvilke udfordringer den byder på. Dette ligger på den ene side fjernt fra de store værdimæssige diskussioner, og på den anden siden er det lige præcis et udtryk for den dybe kompleksitet, som vi beder eleverne om at forholde sig til.

Hvert år forsøger vi at gøre opstarten så sammenhængsorienteret som muligt og deraf at fortælle/lære eleverne om de enkelte deles betydning for helheden. Et højskoleophold kan nemlig *ikke* betragtes som en masse enkeltdele, der ikke griber ind i hinanden. Alt har betydning, og det er her, det svære for eleverne ofte findes. Vi må betragte højskolen som et minisamfund og må derfor også betragte alle handlinger som en del af det.

Introforløbet på højskolen er af helt afgørende betydning, både for elever og ansatte. Derfor er det også vigtigt, at vi har en fælles forståelsesramme at tale i, når vi senere løber ind i problemstillinger – hvilket vi gør!

Vi indførte derfor faget *husundervisning*, hvilket betyder, at eleverne i løbet af de første to uger, de opholder sig på skolen, vil stifte kendskab med nedenstående områder. Vi er i naturligvis klar over, at disse ikke er dækkende og løbende må evalueres og emner udskiftes osv.

Feedbacken og det konkrete udkomme af de første gennemførsler har dog vist sig særdels gode og bliver således fremhævet i elevernes evaluering af opholdet på højskolen som særdeles positive. Det er ligeledes de ansattes oplevelse, at denne indføring i højskolelivet er god og særdeles væsentlig. Vi arbejder derfor løbende videre med denne model.

Familieopstilling

Formål: Kend de andres baggrund og forstå hinanden bedre.

Værdier

Formål: Skolens værdisæt og regler - få sat elevernes værdier i spil i forhold til skolens.

Køkkenet

Formål: bartjanser, morgentjanser, ejerskab ift. spisesalen som rum - oprydning mv.

Team/gruppe/samspil

Formål: Flokken som helhed → måske noget med at løse en fælles opgave. (Eks. Bruce Tuckman: forming storming norming performing)

Kropssprog og kommunikation

Formål: At blive bevidste om, hvilke signaler du sender, og hvordan vi påvirker hinanden, når vi kommunikerer.

Tage vare på sig selv - når det bliver svært

Formål: Gør det legitimt at have det svært. Hvordan er vi rummelige over for hinanden?

At opdatere sine værdier

Formål: Assimilation og Akkommodation

Om at få det hele med

Formål: At være til stede altid og tage ansvar. At tage initiativ - at bakke op. Introvert og ekstrovert.

Sport og Performing Arts som linje og som bifag

Det sidste område denne evaluering skal berøre omhandler linjerne og de tilknyttede perspektiverende fag – Bifagene.

Det er vigtigt, at linjerne kan se sig selv i en højskolesammenhæng og ikke blot som isoleret faglighed. Det betyder derfor, som ligeledes tidligere beskrevet, at vi løbende drøfter linjernes kontribution til dannelsesprojektet. Det afstedkommer en væsentlig udvikling, hvilket er afgørende, da vi ikke kan/skal konkurrere med isolerede skiskoler, musikskoler osv., hvor der ikke stilles krav til dannelsesperspektivet, men alene til færdighedsdimensionen. Det gør det nogle gange svært at være højskole, da vi så at sige har mere på hylderne jf. modellen fra tidligere.

Det skal dog ikke lyde som en modsætning. Færdighedsdelen på Oure Højskole har særdeles stor prioritet, men linjen skal ligeledes betragtes som et dannelsesredskab, der, kombineret med højskolens øvrige fagrække, udgør det hele som både uddanner og danner til myndige og ansvarlige mennesker og verdensborgere med netop linjerne som motivationelle løftestænger.

Denne forfinelse af vores "produkt" er i naturligvis fortløbende og vil nok aldrig slutte.

Vi har på Oure Højskole igennem de seneste år opnået en høj grad af ligestilling mellem linjerne imellem. Det betyder, at elever og lærere ikke sonderer imellem sport og performing arts-elever.

Det kommer nu til udtryk ved at højskolens fagsegmentering i bifagene, der knytter sig til den overordnede linjestructur.

Eleverne stiller i stigende grad spørgsmål ved denne skolære opdeling og efterspørger således en bredere faglighed. En sports elev kan derfor udmærket føle sig motiveret til at vælge Arts bifaget, og en Performing arts elev kunne føle, at det gav mening at vælge de teoretiske fagtilbud, der knytter sig til sport.

Det har således afstedkommet en overordnet drøftelse, der sigter mod at lade Bifaget være alment og således både rumme de dimensioner, der ligger på begge områder. Et Ourefag der så at sige favner det, vi som skole betragter står for.

29. marts 2020

Jasper Gramkow Mortensen
Forstander